

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Žilina
Odbor integrovaného povolovania a kontroly

č. 5559-19115/2015/Kad/770650104

Počet príloh: 0 / Počet strán: 6

SPRÁVA O MIMORIADNEJ ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE č. 56/2015/Kad/Z

Správa o kontrole vypracovaná podľa § 34 ods. 10, 11 zákona o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o IPKZ)

a) Spracovateľ správy

Inšpektorát, odbor, zodp. inšpektor	IŽP Žilina, OIPK Ing. Zuzana Kadiková		
Telefón (fax)	041/50 75 110		
E- mail	zuzana.kadikova@sizp.sk		
Dátum začatia kontroly	09.06.2015		
Mená a odbor inšpektorov, ktorí kontrolu vykonali	Meno a priezvisko	podpis	odbor
	Ing. Zuzana Kadiková Ing. Marta Martinčeková Ing. Eva Daňová		OIPK

b) Prevádzkovateľ

Obchodné meno alebo názov Titul, meno, priezvisko konateľa	Žilinská teplárenská, a.s., Ing. Igor Stalmašek, predseda predstavenstva
Adresa sídla	Košická 11, 011 87 Žilina
Korešpondenčná adresa (pokiaľ sa líši od adresy sídla)	Košická 11, 011 87 Žilina
IČO	36 403 032

c) Prevádzka

Názov prevádzky	Výroba tepla a elektrickej energie Odkalisko Rosina
Adresa prevádzky	Košická 11, Žilina
Identifikácia prevádzky (VS)	770650104
Kategória činnosti	1.1. Spaľovacie zariadenia s menovitým tepelným príkonom väčším ako 50 MW. NOSE-P: 101.01 b) Ostatné priamo s tým spojené činnosti, ktoré majú technickú nadväznosť na činnosti vykonávané v prevádzke, ktoré môžu mať vplyv na znečisťovanie životného prostredia vrátane ODKALISKA.
Integrované povolenie	č. 1268-5365/2015/Daň/770650104/Z42, zo dňa 18.03.2015, momentálne ešte neprávoplatné
Zmeny alebo rozšírenia kapacity prevádzky za posledný rok - žiadne	
Mená pracovníkov za kontrolovanú prevádzku, ktorí sa kontroly zúčastnili	Ing. Marcel Hrobárik Ing. Pavol Strapáč Ing. Martin Podstrelený

Predmetom

správy z environmentálnej kontroly (ďalej len „správa“) je výsledok kontroly, ktorú vykonala Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“) v súlade so zákonom č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o IPKZ“), zákonom č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola podľa § 34 ods. 9 zákona o IPKZ zameraná na kontrolu prevádzky odkaliska prevádzkovateľa Žilinská teplárenská, a.s., ktorá súvisí s podnetom p. Petra Barčiaka, Chalúpkova 242/47, Žilina - Bytčica, zo dňa 27.05.2015.

V podnete p. Petra Barčiaka sa uvádza, že dochádza k podmáčaniam pozemku parc.č. 1036 v k.ú. Bytčica, najmä pivničných priestorov (vo vlastníctve sťažovateľa) pravdepodobne vodou z odkaliska, ktorého prevádzkovateľom je spoločnosť Žilinská teplárenská, a.s., Košická č.11, Žilina.

Inšpekcia vykonala kontrolu na overenie, alebo vyvrátenie tvrdenia uvedeného v podnete, ktoré je v kompetencii inšpekcie.

O vykonaní kontroly a o jej zameraní bol informovaný Ing. Igor Stalmašek, predseda predstavenstva spoločnosti Žilinská teplárenská, a.s. Žilina, osobne dňa 05.06.2015 prostredníctvom p. Hrobárika.

d) Údaje o prevádzke

Prevádzka „Odkalisko“ je vodnou stavbou, na ktorej sa vykonáva – zneškodňovanie odpadov - ukladanie popolovín do povrchových nádrží vodnou cestou.

Jedná sa o odkalisko:

- s obehovým systémom dopravnej vody,
- čiastočne pretekané povrchovými vodami,
- údolné,
- so základnou homogénnou hrádzou a nadvyšovacíu popolovou hrádzou, budovanou na naplavenom sedimente – popole,
- s trvalým uložením sedimentu (s možnosťou jeho ďalšieho využitia).

Činnosť na odkalisku sa vykonáva podľa vypracovaného manipulačného poriadku (posledná aktualizácia - doplnok č.1 – 11/2013), ktorý bol schválený Okresným úradom Žilina, rozhodnutím č. OU-ZA OSZP3/Z/2014/00064-5/Jan zo dňa 25.02.2014.

Odkalisko je v prevádzke od roku 1985 – v súčasnosti sa stále prevádzkuje.

Hrádzový systém odkaliska o celkovej výške 22,0 m pozostáva zo základnej hrádze a z nadvyšovacej hrádze.

Na dopravu hydrozmesi (popol, popolček a škvára zo spaľovania uhlia) na odkalisko slúžia 2 ks potrubia, dĺžky 5,8 km (jedno potrubie je v prevádzke, druhé záskokové). Plavenie hydrozmesi do odkaliska sa vykonáva predĺženými naplavovacími odbočkami.

Na odvedenie vratnej vody boli vybudované prepadové veže. Vratná voda sa odvádza potrubím späť do teplárne. Množstvo odvádzanej vratnej vody je merané a evidované.

Drenážny systém pozostáva z drenážnych, odtokových potrubí a kontrolných šachiet.

Polohové a výškové posuny hrádzového systému odkaliska sú sledované geodetickým kontrolným systémom (vzťažné a pozorovacie združené body).

e) Zistené skutočnosti

V čase kontroly bolo polooblačné počasie, po výdatných zrážkach, fúkal mierny vietor.

Pri preverovaní predložených mapových podkladov (prehľadná situácia odkaliska) sa zistilo, že smerom k rodinnému domu (ďalej len „RD“) p. Barčiaka je situovaná ľavá strana hrádze odkaliska. Ďalej sa zistilo, že medzi odkaliskom a domom p. Barčiaka preteká potok, ktorý vznikol prekládkou Bytčického potoka pri výstavbe odkaliska (cca v roku 1983). Prekládka Bytčického potoka leží výškopisne vo vyššej nadmorskej výške ako je nadmorská výška hrádze odkaliska (čo bolo vlastne potvrdené aj pri samotnej obhliadke) a potok tvorí prirodzenú bariéru medzi odkaliskom a RD p. Barčiaka.

Inšpekcia vykonala obhliadku širšieho okolia odkaliska, ktorej sa zúčastnili zástupcovia prevádzkovateľa, p. Barčiak, predseda Poľnohospodárskeho družstva Bytčica p. Minarčík a inšpekcia. Fyzická obhliadka územia sa začala pri rodinnom dome p. Barčiaka v mestskej časti Žilina – Bytčica, ktorý bol v podnete uvedený. P. Barčiak má posledný dom v zástavbe, tesne za ním už začína poľná cesta, ktorá oddeľuje susediace poľnohospodárske pozemky. Bytčický potok preteká poza rodinný dom p. Barčiaka a jeho suseda a dostáva sa až k prístupovej ceste smerujúcej k jeho rodinnému domu.

Podľa vyjadrenia p. Barčiaka pri budovaní kanalizácie v Bytčici cca pred 8 rokmi sa naviezla prebytočná výkopová zemina na poľnú cestu, ktorá oddeľovala poľnohospodárske pozemky. Predtým voda z povrchového odktoku voľne plošne pretekala cez poľnú cestu a v súčasnosti sa tu na mieste poľnej cesty nachádza navážka výkopovej zeminy (bariéra), ktorá zamedzila voľnému plošnému rozliatiu vody a spôsobila jej sústredenie. Problémy s vodou v pivnici sa začali pred cca 5 rokmi a posledné 3 r. sú intenzívne.

Pozemok naproti rodinnému domu p. Barčiaka je nezastavaný využívaný ako orná pôda. Na poľnohospodárskom pozemku oproti rodinnému domu boli jasne viditeľné vývery (pravdepodobne poškodené meliorácie). P. Barčiak uviedol, že sa jedná o „Podmanického studne“. Podľa predsedu družstva boli v tejto lokalite hydromeliorácie postavené cca v 50-60-tych rokoch a v súčasnosti ich nik nespravuje. Voda z výverov sa voľne rozlievala po poli a pretekala pozdĺž poľnej cesty.

Popod prístupovú cestu k rodinnému domu p. Barčiaka bol v minulosti vybudovaný priepust. V súčasnosti je zle viditeľný, zanesený a časť cesty v mieste priepustu je prepadnutá.

Inšpekcia vykonala obhliadku aj povýše prekládky potoka a aj tu voda zo svahov polí voľne nesústredene odteká a nie je zaústená drenáž z polí do prekládky potoka.

Z vykonanej obhliadky bola vyhotovená fotodokumentácia.

V čase vykonania obhliadky, dňa 09.06.2015, bol na odkalisku Rosina bežný prevádzkový stav.

Odkalisko je uzavretý systém, priesaky neboli viditeľné. Všetky zachytené vody sú vrátené do teplárne. Havarijné prepádové potrubie je zaústené do Bytčického potoka (2 ks potrubí). Prepádové potrubia z prepádových veží, sú zaústené do čerpacej stanice vratnej vody.

Plavenie hydrozmesi sa vykonávalo predĺženou odbočkou č.1. Na hrádzovom systéme odkaliska sa nachádza 44 ks pozorovacích sond, ktoré sú rozmiestnené v šiestich merných priečnych profiloch, označených „A“ až „F“. Pozorovacie sondy monitorujú úroveň hladiny podzemnej vody a delia sa podľa toho, ktorú oblasť pod úrovňou terénu snímajú.

Polohové a výškové posuny hrádzového systému odkaliska sú sledované geodetickým kontrolným systémom, v ktorom rozlišujeme vzťažné body (8 ks) a pozorované združené body (25 ks).

Prevádzkovateľ predložil manipulačný poriadok pre odkalisko Rosina vypracovaného H.E.E. CONSULT, s.r.o., Trenčín v novembri 2011 a jeho doplnok č.1 vypracovaný v novembri/2013 schválený Okresným úradom Žilina, rozhodnutím č. OU-ZA OSZP3/Z/2014/00064-5/Jan zo dňa 25.02.2014 ako aj „Vyhodnotenie mesačného hlásenia technicko-bezpečnostného dohľadu nad vodnou stavbou Odkalisko Rosina“ z mája 2015, z ktorého vyplýva, že vodná stavba je bezpečná a prevádzkyschopná.

Prevádzkovateľ pravidelne vykonáva monitoring odkaliska a zaznamenáva všetky údaje v zmysle platného manipulačného poriadku a Projektu meraní. Monitoring odkaliska vykonáva hlavný pracovník dohľadu vodnej stavby nepretržite. V prevádzkovej evidencii, ktorá je vedená v elektronickej aj písomnej forme, neboli zaznamenané žiadne významné odchýlky od bežného prevádzkového stavu.

Vykonanou kontrolou v prevádzke odkaliska bolo zistené, že vo vybranom období od 1.5.2015 do 9.6.2015 pracovala prevádzka v bežnom prevádzkovom režime a neboli pozorované žiadne negatívne javy, ktoré by naznačovali oslabenie stability hrádze, resp. priesaky.

Pri kontrole sa nepotvrdilo, že príčinou zatápania pivnice p. Barčiaka je voda z odkaliska. Naopak inšpekcia zistila, že popod cestu poníže RD p. Barčiaka je nepriechodný priepust, ktorý je potrebné zpriechniť prípadne zväčšiť a na poľnohospodárskych pozemkoch sú nefunkčné a neprevádzkované hydromeliorácie (vývery na poli), kde je potrebné zvedenie výverov do rigola súbežne s cestou a ich odvedenie priepustom pod cestou do Bytčického potoka, čím by sa

súčasne zabezpečila aj protierózna ochrana poľnohospodárskej pôdy a regulácia vodného režimu na poľnohospodársky využívaných pozemkoch.

f) Zhrnutie zistení

Na základe vyššie uvedeného je podnet považovaný za neopodstatnený, pretože kontrolou dňa 09.06.2015 sa nepotvrdilo, že príčinou zatápania pivnice RD p. Barčiaka je voda z odkaliska. Zatápanie je pravdepodobne zapríčinené:

- nefunkčnými a neprevádzkovanými melioráciami, ktoré vyvierajú na poľnohospodárskych pozemkoch,
- nepriechodným prístupom popod prístupovú cestu k RD p. Barčiaka,
- navážkami výkopovej zeminy na poľnej ceste.

Riešenie uvedeného podnetu nespadá do pôsobnosti Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina.

g) Návrh opatrení podľa § 35 ods. 2 zákona o IPKZ

Opatrenia sa neukladajú.

h) Záver z kontroly

Vykonanou kontrolou inšpekcia nezistila nedostatok v zmysle § 35 ods. 1 zákona o IPKZ.

i) Použité podklady

- Manipulačný poriadok odkaliska Rosina vypracovaný fy H.E.E CONSULT, s.r.o., Trenčín v novembri 2011,
- prehľadná situácia odkaliska,
- vyhodnotenie mesačného hlásenia technicko-bezpečnostného dohľadu nad vodnou stavbou Odkalisko – Rosina – Žilinskej teplárenskej, a.s. Žilina,
- Projekt meraní,
- rozhodnutie Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZA-OSZP3/Z/2014/00086-3/Jan zo dňa 16.01.2014.

j) Prílohy správy

Bez príloh.

Správa o mimoriadnej environmentálnej kontrole č. 56/2015/Kad/Z bola vypracovaná v Žiline dňa 30.06.2015

k) Prerokovanie správy s prevádzkovateľom podľa § 34 ods. 11 zákona o IPKZ

Správa z environmentálnej kontroly č. 56/2015/Kad/Z z obhliadky bola prerokovaná s prevádzkovateľom prostredníctvom e-mailovej pošty. Správa z environmentálnej kontroly bola zaslaná prevádzkovateľovi mailom dňa 01.07.2015. Prevádzkovateľ zaslal inšpekcií stanovisko ku environmentálnej správe z obhliadky mailom dňa 01.07.2015.

Vyjadrenie prevádzkovateľa:

K správe nemáme pripomienky.

Správa z environmentálnej kontroly č. 56/2015/Kad/Z bude prevádzkovateľovi zaslaná poštou.

Správu vypracovala:

Ing. Zuzana Kadiková, inšpektorka

.....